

God, zeg een oud vlaamsch spreekwoord.

W. — O! liever, helpt u zelve zoo moet een ander maar u niet omzien... wrast en beult onder elkander, opdat eens beide luijards op uw zweet teere en smeere! Ziedaar de ware betekenis van het « oud vlaamsch spreekwoord » dat blijkbaar eens duizenden uitvindingen der rijken is om snullen te paalen.

Alswanneer de socialisten sproken van door *verplichting* het onderwijs te *verzeker*en, wat kosteloos zou zijn, worden zij uitgescholden voor dwingelanden, en diezelfde schelders zien er geene dwingelandij in, den boer te verplichten zijn vee te verzekeren, waarvoor hij te betalen zou hebben... Heeft de geest van den mensch dan min waarde dan een redeloos dier?...

D. — Men zou 't zeggen, he!

W. — Ge zult mij nog wel gelijk geven... En dan de beschermrechten, hoe smaakt u die *plat-du-jour*, zooals de franschman zeggen zou?

D. — Hewel, dat zal toch de boer deen opslaan; bij den opslag der rest kunnen wij geen voordeel hebben, omdat wij er niets van te verkoopen hebben.

W. — En wie zal den opslag der boer betalen, gebuur?

D. — Wel, die ze eet, sakertonnerre!

W. — Dus voornamelijk de werklieden, want deze zijn de meerderheid. En kunt ge met een gerust geweten wel eenige verbetering in uw lot aannemen ten koste van dezen die nog armer en ongelukkiger zijn dan gij?... En dat zijn katholieken die aldus de schoone spreuk van Christus: hebt elkander lief als u zelve, toepassen!

D. — G'hebt gelijk, 'k had nooit zoover gedacht... Ja, waarlijk, 't is schande dat de wetten ook dezen treffen die van hunnen zuren arbeid moeten leven!

W. — En zal dit nu nog den landbouw redden? Geenszins, want zelfs de rijksten zullen de boer sparen; de werklieden zullen er in 't geheel geene meer eten... O 't is niet uit het schuifladden onzer werklieden maar uit de brandkast onzer eigenaars dat ons de redding moet worden... Men zegge niet: het geld zal ons uit den vreemde toekomen. Elders is men zoo slim als hier. In de landen waar men zal gewaar worden dat de maatregelen door ons genomen, hunne nijverheden benadeelen, zal men wel in tijds tegenmaatregelen nemen... En wat dan?...

D. — Wel, weer andere besluiten afdondigen.

W. — Om die, na een jaar of zoowat, door tegenbesluiten van elders weer te zien vernietigen, want, klagen de boeren in ons land, nergens hebben zij redenen tot hopen; zoo zal men langs hier trekken en langs ginder spannen, en harder trekken en steviger spannen tot de gansche boel onvermijdelijk in stukken zal springen, en trekkers en spanners onderst boven zullen tuimelen...

D. — Inderdaad, 't zijn al maar middelen uit de lapmande, goed voor 'nen rekvoort.

W. — Gij weet hoe een ander vlaamsch spreekwoord al zulk remedieeren noemt?

D. — Jawel: putten maken om putten te vullen...

W. — C'est ça, gebuur... De vrijhandel over heel de wereld zou al dat nijdig over en weer getrek en gespan doen verdwijnen, en zonder moeite de door de grensrechten geschondene verhoudingen in de koopwaardigen herstellen. Maar zoo iets kunnen wij slechts van het socialisme verwachten.

D. — 't Mag dan komen als 't wil...

W. — 't Zijn wij, de buitenlieden, die moeten willen... Salut, tot later...

D. — Wij hebben nu nog van 't portret van Ansele niet gesproken, 't welk de *Landman* gegeven heeft.

W. — Ha, dat is flink geteekend, 'nen artist, die dat gedaan heeft...

D. — Serieus?...

W. — Zeker, 'k zal 't u uiteendoen: Het hoofd is immers de zetelplaats van den geest. Hoe kan men nu, sprakeloos, beter van iemand getuigen dat hij eenen grooten geest bezit, dan door hem met een groot hoofd af te beelden? Men heel klein hoofd op een kolossaal vetgemest corpus, en dat versiert is met gouden spelden en dito zware horlogieketting, ware het volmaakte afbeeldsel van den kapitalistische volksvertegenwoordiger, die aan zijne schatten, geenszins aan zijn verstand, zijnen zetel te danken heeft...

D. — Ha, ha, ha, ha! Salut, gebuur!

W. — Idem.

THELO.

De Lotsbeschikking

VAN

EEN WERKMAN

Onlangs geraakten wij in gesprek met een ouden afgedankten werkmán die ons het volgende vertelde:

«Mijne ouders waren kleine landbouwers. Daar ik de oudste van acht kinderen was en ons huishouden verre van weelderig of welstellend was, waren mijne ouders verplicht mij op 12jarigen leeftijd aan een grooten landbouwer te verhuren als koojongen.

«Dat werk heb ik verricht tot ik 18 jaar oud was, daarna ben ik brouwersgast geworden. Voor dat lastig en zwaar werk ontving ik des winters 10, en des zomers 12 stuivers. Op 27jarigen ouderdom ben ik getrouwd. Als ik zeven jaar gehuwd was, had ik 6 kinderen. Ge kunt denken dat ik daarmede geene weelde, maar armoede had.

Zes kinderen, man en vrouw, dat is acht personen die met eene daghuur van 1 frank daags moeten leven, dat is nog geen 13 centiem per hoofd.

Ik zeg dus dat het onmogelijk was er mede rond te komen. Wat moesten wij gaan aanvangen?

Mijne vrouw werkte des zomers nog al veel op het land van den brouwer, die tevens ook landbouwer was, waarvoor zij de enorme som van 5 stuvers daags ontving. En middelerwijl waren de kinderen aan hun lot overgelaten, verwaarloosd naar lichaam en geest.

Doch dit alles was nog niet genoeg: zij moesten er bij bedelen om niet van honger om te komen. Onnoodig er bij te voegen dat zij, terwijl zij dien onedelen en verachtelijken stiel nito fenden, zij alle soorten van ondeugden aanleerden.

Ik wil mijne eigene kinderen niet slecht maken, want het is hunne schuld niet, maar wel de schuld der kapitalisten die den werkmán voor een hongertoon doen zweogen en hem daarna nog verplichten zijne kinderen uit bedelen te zenden.

Het is de schuld der samenleving die geheel verkeerd is ingericht en waarmede de rijken zoo hoog oploopen en op de socialistischen moord en brand schreeuwen die dezelve zouden willen vernietigen, zooals de priesters onlangs nog hebben verkondigd in de vastenbul.

Denkt eens, vrienden, wat schrikkelijk monster het socialisme toch is, het wil de huisgezinnen vernietigen, en dat zijn die brave, geleerde en verstandige mannen die zulke

leugens en valsheid aan de onwetende degenen willen wijsmaken.

Maar de socialistischen moeten de huisgezinnen niet meer vernietigen. De rijken hebben dat altijd opperbest gedaan en zij alleen zijn de schuld van de onzedigheid en de onbeschoftheid van het volk.

De socialistischen zullen de huishoudens niet vernietigen, zij zullen ze integendeel openbaren met aan den nederigen werkmán zooveel te laten verdienen, dat hij geen honger meer moet lijden en z. n. kinderen niet meer moet laten bedelen.

Zoodra mijne kinderen bekwaam waren om iets te doen, heb ik hun het bedelen verboden en hen aan het werk gezet. Dan hebben wij eenige jaren goed ons brood gewonnen tot eindelijk de kinderen begonnen te trouwen. En als zij nu allen getrouwd waren dan was ik reeds de 60 jaren oud. Er begon al wat sleet aan mijn lichaam te komen en mijn meester begon mij al wat donkerder te bekijken.

Ik zag wel dat hij het mij wilde moeilijk maken. Maar wat moest ik doen? Er bleef mij niets anders over dan nog maar eenigen tijd voort te knoeien, doch allengskens bemerkte ik dat men mij met opzet het moeilijkste werk beval.

Op zekeren dag — toen was ik reeds 63 jaar oud — beval hij mij eenen wagen gerst te lossen. Het heeft niet gezegd te worden, dat menschen van dien ouderdom met zulk zwaar en lastig werk zoo vlug niet meer kunnen omgaan als een man die in den bloei zijns levens is.

Ik stelde dan ook mijne krachten te pande en deed meer dan mij wel bekwam, en omdat het werk niet rap genoeg ging, begon hij mij toe te snauwen: «Wat doet gij hier zoo lang, gij zijt een luijaard en een dier van uwe daghuur. Uw werk moest al lang gedaan zijn, » en nog meer andere scheldwoorden er bij.

Ik deed hem opmerken dat ik geen luijaard was en dat ik nooit te lui geweest was om te werken, maar dat ik een versleten man was, en, wat het woord dier betreft, dat zijt gij! Want hadt gij mij de volle waarde van mijnen arbeid beaald, ik zou zoo arm niet zijn, terwijl gij zoo rijk zijt!

En wat antwoordde hij mij? Als gij versleten zijt, gaat dan maar heen!

Toen kon ik mijn leed niet meer verkroppen, en ik vroeg hem waarvan ik en mijne 60jarige vrouw nu moesten gaan leven?

Hij antwoordde mij dat dit hem niet aanging. Hebt gij bij mij geweekt, ik heb u betaald, en daarmee uit.

Zulke beleedigingen kon ik niet onbeantwoord laten en ik vroeg hem of er voor mij dan niets overschot van de kolossale fortuin die ik voor hem helpen winnen had, want het is bekend dat de heer B. met eenige duizenden franken is begonnen te brouwen en dat hij nu wel 3 of 4 maal milioennair is.

Hij antwoordde mij dat ik nog gelukkig mocht zijn dat hij mij zoo lang in 't leven gehouden had.

Ik kwam dus te huis bij mijne vrouw met de wanhoop in het hart, want er bleef ons nu niets meer over dan te gaan bedelen of te gaan stelen.

In den beginne waren er eenige medelijdende menschen die ons het een en het ander toesukkelden, maar dat duurde niet lang en wij waren weldra verplicht onzen toevlucht tot de openbare liefdadigheid te nemen. Wij hebben daar eenige malen om onderstand gevraagd, maar er werd ons maar gegeven met veel opmerkingen, o. a. dat wij zes kinderen hadden, en dat die moesten helpen. Onze kinderen zouden ons moeten helpen, en zij winnen niet genoeg om zich zelf te redden!

Op zekeren dag zegde ik tot mijne vrouw, dat ik al die vernederingen en affronten niet meer wilde verdragen en ik nam den bedelzak onder den arm en vertrok van voor zonsopgang naar eene naburige gemeente, waar mij niemand kende. Daar zou ik ten minste zoo verlegen of beschaamd niet meer moeten zijn. Maar helaas! welke bittere teleurstelling! Den tweeden dag dat ik op mijne ronde was op de naburige gemeente C., ontmoette ik twee gendarmen en die hielden mij aan.

Daar ik zonder middelen van bestaan was, zonden zij mij naar het bedelaarsgesticht te Hoogstraeten, waar ik twee jaar verbleef. Na al dien tijd als een hond behandeld te zijn geweest, kwam ik naar mijn geboortedorp terug, met de schaamte en de moedeloosheid op het aangezicht en den dood in het hart, en ik zegde tot mijne arme vrouw dat ik niet meer ging bedelen maar wel stelen. De bedelarij is wel verboden, maar wij kunnen toch niet sterven van honger.

Schoone samenleving voorwaar, waar de oude, afgesloofde werkmán, die alle rijkdommen voortgebracht heeft, zijnen toevlucht moet nemen tot diefstal om niet van honger om te komen.

Wij zeggen dus dat onze oude werkmán, nu ten einde raad, van zin was te gaan stelen. Hij had reeds met goed gevolg eenige kiekens en konijnen geroofd, doch op zekeren nacht, wanneer hij bezig was zijn oneerlijk bedrijf uit te oefenen, werd hij door een boer en zijne twee zoons vastgegrepen en nog al ge-

duchtig afgeranseld. Des anderendaags werd er proces-verbaal tegen hem opgemaakt en 6 weken later werd onze man veroordeeld tot 6 maanden gevang en 400 frank boete, voor diefstal en nachtelijke inbraak.

Na zijne straf uitgedaan te hebben, kwam hij terug naar zijne verblijfplaats, en het is bij deze gelegenheid dat wij met hem in gesprek kwamen.

Toen vroeg de oude slaaf zich af wat hij nu eigenlijk moest gaan aanvangen.

Hij had voor zijn meester 43 jaar lang gewerkt voor een spilloon; hij had hem met zijnen arbeid rijk gemaakt en nu de man kreupel gewerkt is, schoot er van die ontzaggelijke fortuin die hij had helpen voortbrengen, nog zooveel niet over om als eeriijk man zijnen ouden dag over te brengen.

Wat schoone samenleving toch! De vogelen die in de lucht vliegen, de hazen en konijnen die op het land loopen, hebben niets te kort. Zij leven in wellust en genot, en de mensch, de koning der schepping; de werkmán, die met zijne ruwe handen alle rijkdommen voortbrengt, moet al werkende honger lijden.

Hoe komt dat toch?

Wel heel eenvoudig, omdat hij door de rijken uitgebuit en bestolen wordt en zoo lang de werkmán niet genoeg verdient om in zijne noodwendigheden en in die van zijne kinderen te voorzien, — verdienen waarop hij als eeriijk en werkzaam man recht heeft — zoo lang ook zullen wij aan de huidige samenleving den oorlog verklaren.

Ja, heeren kapitalisten, wij zullen de armen hunne rechten en plichten als mensch leeren kennen, wij zullen hen doen zien hoe het komt dat gij zulke groote fortuinen kunt vergaren, terwijl hij, de werkmán, gedurende geheel zijn leven in armoede en onthoringen moet leven.

Welhoe, werkmán, gij werkt van 's morgens 6 tot 's avonds 8 ure, en dikwijls nog een stuk in den nacht, en gij denkt dat het zoo moet zijn!

Dwaling en nogmaals dwaling! De rijken, die niets doen, die niets voortbrengen, leven in wellust en genot, en gij, die alles voortbrengt, in armoede en ellende!

Wel, eene samenleving die tot grondslag zulke wanverhoudingen heeft, al moest die driemaal het onderste boven gekeerd worden, dan nog zouden de overblijvenden zich lachend en juichend op de puinen mogen verheffen.

Eene Socialistische Meeting

TE TEEMSCHÉ

Men schrijft ons:

Het gehucht Weert, nabij Themsche gelegen is een zeer klein dorpje met 700 inwoners, allen vrijzinnige, socialistischegezinde menschen, alhoewel nooit een socialist er den voet heeft gezet.

Daar is nu wat bijzonders gebeurd, dat wij breedvoeriger willen bespreken.

Zondag sprak gezet Verbelen, uit Mochelen, er de eerste maal; verscheidene landbouwers kwamen hem wachten aan de brug van Themsche.

Met verscheidene vrienden van Themsche trokken wij naar de meetingzaal; overal kon men waarnemen dat de landbouwers in optocht waren om naar den socialistischen spreker te komen luisteren.

Van Bornhem en Puers waren er insgelijke vele mannen opgekomen.

De meeting aangekondigd tegen 3 ure, was de zaal reeds stampvol wanneer wij aankwamen.

Gezel Van Hoylandt, uit Themsche, opende de meeting en zegde dat het op de uitdrukkelijke aanvraag is van eenige landbouwers van Weert dat wij eene meeting hebben belegd.

Gezel Verbelen besprak dan breedvoerig het socialistisch programma, wees op de wanverhoudingen en den slechten toestand van heden en weerlegde punt voor punt al den laster welke door onze tegenstrevers ons naar het hoofd wordt geworpen. Hij bewees dat er voor den landbouwer zoowel als voor den stedeling alleen redding ligt in het socialisme.

Hij besprak verder de Congezak, waaraan de koning al onze schoone centen heeft vertrokken en die hij ons, nu dat hij vol schulden zit, wil op den nek duwen, alhoewel wij er ongetwijfeld moeten onder bezwijken.

Daarna haalde hij de schelmerij aan van de regering in zake der gemeentekieszen, waarbij men aan de rijke kasteelheeren vier stemmen wil schenken en ons een brokje toewerpt zoest men met een hond doet.

Tot slot zegde spreker dat wij allen, landbouwers en stedelingen, hand in hand vooruit moeten onder de roode vlag, het zinnbeeld van strijd en leven, dat is rood geverfd door het bloed der arbeiders die streden voor hun rechten.

Een luid bravogeroep van de landbouwers, die in de zaal opeengepakt waren als haringen in een ton en tot op de straat stonden te luisteren, begroette deze rede.

De meeting, die begonnen was om 3 ure, sloot om 6 1/2 ure.

K. V.

Cent. druk-uitg. Em. Glaeys, Van Eyckstr. 6

Twaalf
REDA
ADMINIS
GEN
GARENF
Ongeteek
ven worden
nomen.
Berichten
stakingen
moeten door
eenig. gester

D
Maa
Openba
IN "VAL
ON
DAGORDE
Algemeene v

De
't is ook een
door de heeren
legd — of lieve
stal wordt gew
En nu gaan
hebben waar a
zal worden be
gaan studeere
't is nocht
menschelijke
Men heeft
electriciteit aa
verslag te ope
ook zijn.

De Yankee,
kunst. Of hee
amerikaansche
't sterkste slot
in zijnen scho
En bij mid
van twee cent
of in het ijzer;
daarop eene
houd en paf!

Zoo hebben
eene reeks v
werklieden, e
te loopen om t
De onlangs
in een kelder
sel, had een he
sleutels, hake
veeren, vijlen,
fluitjes, kram
fers, smeltkro
den, enz., enz.
een museum o
gedraaid, gep
past voor alle
baar, in- en u
bergen, alles g
met al de ken
Men kan den
waarvan zulke
alle middels
geld te gerake
Geen slot m
staarten of ge
andere geheim
de kast, aan d
ren maken he
Laat uwen
uwer huisdeu
nog gefopt! I
blikken buisje
sleutel; hij di
ligt hij op de
voor een passe
En heeft de
zonder pakbar
gevaar. Dan
zooals zij dit
de deur klaag
behoudigheid
Bij sommige
stelen, vond n
ken « gereeds
bare gelegen
Voeg bij al
wordt aan den
welke sommige
dat wordt g
wreedheid, he
ziet dat de die
iets verschrik
Stelen, dat
kunst onzes tij